

Nem érzik-e az ő jelenlétének lelket megerősítő hatását minden egyes tanításában, melyet vissza-
idéznek, minden eseményben, amelyet újra meg újra végigélnek? Hogy tudták volna ezt a
lelki megerősödést, amelyet éreztek, kifejezni, ha nem azzal, hogy a Mester feltámadott?

A vallásos ember nem mindig tud a logika szabályai szerint gondolkodni, következtetni,
hanem a hit képletes nyelvén, kézzelfogható bizonyosságot sugárzó képeken keresztül juttatja
kifejezésre azt, ami mint vágyalom él benne. Ami egy vallásos élmény képletes nyelvezetének
kifejeződése lehetett, az lett szószserinti valósággá, amelynek megnyugtató hatásától ők
maguk sem tudtak szabadulni s bizonygatták teljes meggyőződéssel: „Feltámadott az Ur,
bizonygyal feltámadott!”

Mi a tanítványok e vallásos élményének mibenlétét nem keressük, azt nem elemezzük.
Mi tudjuk, hogy az elhalt test felbomlik, porrá lesz. Így a testi feltámadásban nem hiszünk.
De a bibliai leírásból mi is azt a következtetést vonjuk le, hogy a test halálával és sírba-
tételével nem fejeződik be az élet! Mi a Jézus sírjánál elhangzott kérdésre: „Mit kerestek
a holtak között az élő?” azt válaszoljuk, hogy nem is keressük Jézust a holtak között!
Mi hiszünk s e hitünk szent meggyőződéssé erősödött bennünk, hogy a test elporladása elle-
nére az, ami a testet élővé tette, az örökre él, mert a lélek, amely testünket élővé teszi,
Istenből való és így halhatatlan!

Valahányszor rokonaink, ismerőseink és jó barátaink körében a halál látogatást tesz
és kiszakít valakit körünkből, akit nagyon szerettünk s amikor a fájó pillanatokban újra
meg újra felvetődik a kérdés: „Semmivé lesz-e életünk a halál által?” vagy: „Van-e foly-
tatása létezésünknek a halál után?” mi teljes meggyőződéssel válaszoljuk az „igen”-t. Mi
hiszünk a lélek halhatatlanságában.

A vallásos hit szempontjából nem az életnek földi időtartama a fontos, hanem annak
minősége. Az élet végtelenségének gondolata és hite akkor nyer vallásos jelentőséget, amikor
azt az életminőség gondolatával összekapcsoljuk. 33 év, amennyit Jézus itt élt, a szeretet
és önfeláldozó szolgálát szellemében eltöltve nagyobb jelentőségű, mint egy évszázad ezek
nélkül.

Az élet jelentőségének felismerése, a vallásos hit szempontjából azzal kezdődik, amikor
„itt és most”, a földön adódó életfeladatokat felismerjük. „Lássátok, milyen szeretetet adott
nekünk az Atya, hogy Isten fiainak nevezetünk!” — „Most Isten gyermekei vagyunk és
még nem lett nyilvánvalóvá, hogy mivé leszünk”, tanítja a János első levele. Ebben a taní-
tásban bennefoglaltatik a hit életünk jelentőségében, hit az istenfiúságból származó nagy fel-
adatok felismerésének fontosságában.

A hívő keresztény ember ha az életét az embertársai javára használta fel, aki arra
igyekezett, hogy Istennek tetsző életet folytasson s mint Istennek „munkatársa” éljen (I Kor
3, 9), az előtt a halál nem jelent tragikus problémát. Annak a halál átmenet a mulandóság
világából az örökkévalóság világába, ahol a lélek értékei a maguk teljességében bontakoznak
ki előttünk.

Jézus azt mondotta: „Boldogok, akik nem látnak és mégis hisznek.” Jézus sírjánál
pedig azt mondotta az ifjú: „Mit kerestek a holtak között az élő?”

Mi a tanításaiban, lelkiségében, élet- és jellemformáló ereje örök valóságában velünk levő
Jézusban az élet diadalát látjuk a halál felett, és hiszünk, hogy ezzel az örökké élő, ható,
velünk levő és bennünk munkálkodó jézusi lelkülettel örökéletet nyerünk! Amen.

Dr. LŐRINCZY GÉZA

HŰSVÉT LELKI TARTALMA

Mt 28, 5—6, 16—17

Nisan hónap 14-én, vagyis a Jézus korabeli zsidó időszámítás szerint a tavasszal kez-
dődjő új év első hónapjának 14-ik napján nagy eseményeknek voltak szemtanúi a pászka-ünnepre
Jeruzsálembé zárandokolt zsidók. Híre futott, hogy azt a prófétát, aki több mint egy éve
tartotta izgalomban a közvéleményt érdekes és újszerű tanításaival, valamint csodás tetteivel, a
szinedrium (a legfelső zsidó tanács) elfogatta és mint Róma-ellenes lázadót Pilátusnak, a római
helytartónak kivégeztetésre átadta. A helytartó — bár nem találta állami szempontból vesze-
delmesnek a neki átadott foglyot — a zsidó felső tanács és a felbújtogatott nép határozott

kívánságára, kereszthalálra ítélte őt. A szenzációra éhes tömeg szájról-szájta adta a meglepő hírt, hiszen a szóban levő ember, akit a „názáreti próféta“, vagy csak egyszerűen „a Názáreti“ néven ismertek, nagy népszerűségnek örvendett a köznép előtt. Hír szerint nagy tömegek kísérték útjain, hallgatták a világ végének közelségéről szóló tanításait, az arra való előkészület gyors szükségességét s a lélekben való megtérés fontosságát. Sokan a római hatalom megdöntését várták tőle. Azt hirdették felőle, hogy ő a régi próféták által megjósolt Messiás, aki jött, hogy felszabadítsa népét a római hatalom elnyomása alól s hogy helyreállítsa Izrael országát s az ország Dávid király idejében levő dicsőségét és hatalmát.

Hát nem ez-e az a próféta — kérdezték az emberek — aki Istenországa gyors elközelgéséről profétált? Nem ő gyógyított-e meg annyi hozzáfutó beteg? Nem ő tette-e azokat a jeleket, amelyek az ő isteni küldetését bizonyították? Lehetséges-e, hogy azt az embert, aki a felebaráti szeretet törvényét hirdette „az irgalmas samaritanus“ meglepő történetével és Istennek megbocsátó atyai szeretetét „a tékozló fiú“ lelket megrázó példázatán át, most hirtelen hatalmi szóval elnémissák, kivégezzék? — Jertek menjünk! Lássuk, Isten nem menti-e meg az ő prófétáját. Gyerünk gyorsan a „Koponya“ hegyre. És rohantak, nehogy lekéssék a nagy eseményt.

A Koponya-hegyen három kereszt volt felállítva. Mindegyiken egy-egy vonagló, szenvedő emberi test. A próféta halálát még azzal is megcsúfolták, hogy két közönséges bűnöst, két latort is megfeszítettek mellette. A nagy látványosság nem tartott sokáig. A próféta: „Atyám a te kezeidbe teszem le az én lelkem“ kiáltással meghalt. A két latornak megtörték lábszárait, hogy azok is hamarosan kiszenvedjenek s még a pászka-ünnep beállta előtt a holttesteket a keresztokról levehessék és eltemethessék. A tömeg szétoszlott. A próféta hozzátartozói és tanítványai megrendülten távoztak a hegyről... A lelkek mélyén döbbenet ült... Mindennek vége! „Megverem a pásztort és elszélednek a nyájnak juhai“ (Mt 26, 31), jutott eszébe a próféta híveinek a Mester nem is oly régen mondott tanítása. Vajjon ez lesz-e sorsuk?

Nisan hónap 14-én szomorúan ment le a nap is s sugarai még egy utolsó fénynyalábnak körülölelték a középső keresztet, melyen a próféta, a „Názáreti“ teste függött, s amely most, mint a megrettent szívek döbbenete, némán meredt az ég felé.

Ezen az éjszakán nem tudta lehunyni szemeit az édesanya és tizenegy tanítvány s hánykolódva feküdt ágyán Mária Magdolna, a Jézus lábait nárdus olajjal megmosó bűnös asszony, aki Jézus tanításaiban találta meg eltékozolt életének új tartalmát és lelke békeségét. Almatlanul feküdt ágyán Salome, a Zebedeus fiúk édesanyja és annyian, meg annyian, akik szerették a Mestert. Mi lesz velünk? Mi lesz velünk? sírt fel mindegyre bennük a fájdalom...

Az ünnep úgy telt el, hogy alig is vették észre, hogy ünnep volt.

Azonban 36 órával a keresztrefeszítés után hirtelen egy furcsa, döbbenetes, hihetetlenül ható hír terjedt el a városban, Jeruzsálemben. A Mester feltámadott! A MESTER FELTÁMADOTT!!! Feltámadott! FELTÁMADOTT!!! zengete az ébredező tavasz és a tanítványok keblében hevesen dobogó szív. Az asszonyok hozták a hírt, akik Jézus testének drága kenetekkel való megkenésére az ünnepet követő reggel a sírhoz mentek, és azt üresen találták. Hová lett a Mester teste? Senki nem árulta el ekkor is nem derítette ki az azóta elhalt közel 2000 év sem! A népek azonban akkor is és azóta hirdetik, hogy feltámadott! — Régi feljegyzések hirdetik, hogy halála után megjelent tanítványainak Jeruzsálemben és Galileában is. Azok a bibliai versek, amelyeket beszédem alapjául választottam, a feltámadás mellett tesznek bizonyosságot, bár megjegyzik azt is, hogy „némelyek pedig kételkedtek“. De ha látrák, hogy kételkedhettek? S ha kételkedtek, úgy kit láthattak? Nem volt elég meggyőző az, amit láttak?

Az a kor, amelyben Jézus és tanítványai éltek, a csodák kora volt. Az emberek nem ismerték a természet megszabott törvényeit s minden szokatlan eseményt csodának ítétek. Ilték, hogy Isten e csodákon keresztül tesz bizonyosságot az Ő létéről és hatalmáról. Ezért született a feltámadás hite is az emberekben. A csodavárók lelkében a csoda rendesen meg is születik.

A derülátó, hívő emberi felfogást, az Istenben való törhetetlen hit s az ezen a hiten átnevelődött tanítványi közösség termelte ki a feltámadás hitét, bár ebben „némelyek kételkedének“.

Nem célok a húsvéti ünnepi alkalommal a feltámadás hitét cáfolni. Mégis rá akarok mutatni arra, hogy húsvét az örök emberi kérdésre akar feleletet adni, amely kérdés így hangzik: végső pont-e az ember létében a halál? Lezár-e mindent a holttestet magába foglaló sírgödör?

A hívő, vallásos lélek e kérdésre „NEM“-mel felel! „NEM“-mel, mert a gazdag lelki értékek kifogyhatatlan tárházát magában hordozó hívő ember hisz e lelki értékek isteni eredetében és nem tudja elfogadni, hogy azok megsemmisülhessenek a halállal!

Van azonban még egy érv, amelyet a lélek örök életének a hitével kapcsolatban el kell mondanunk. Hányszor előfordult már az emberiség történetében, hogy egy-egy kiváló emberi nagyságot eltett láb alól a meg nem értés, a szűkkeblűség, vagy a gyűlölet. Olyan könnyűnek látszik kioltani egy ember életének a lángját. Olyan egyszerűnek látszik lepecsételni a követ, amelyet az elhunyt sírjának szájára helyeztek. De nem olyan egyszerű elhallgattatni a halottat! Jézus test szerinti néma, test szerint tehetetlen, de azokhoz a vallásos lelkekhez szólt, akik az ő életén és tanításain keresztül magukévá tették az ő szellemét, lelkiségét, s aszerint élni igyekeztek.

Jézus sírját lepecsételtek és öröket állítottak melléje. Ezzel az intézkedéssel azonban nem lehetett elnémitani őt. Ő szól ma is, velünk van minden jó ügyekezetiünkben, küzködésünkben, szenvedésünkben, de különösen akkor, amikor nemes eszméit igyekezünk megvalósítani. Amikor a szeretet jegyében akarunk élni és azzal Istenországát elérni, Őt tesszük élővé.

Húsvét van. A keresztény világ a halott Jézus helyett az élő Jézus szellemét, lelkiségét hirdeti s annak megvalósítására igyekszik. Az ő testi feltámadásában való kételkedés így vezet el minket a lélek halhatatlansága és örökké ható ereje hitéhez, húsvét igaz lelki tartalmához.

Ne keressük hát őt a holtak között! Ne keressük sírjában se! Aldott lelke itt van közöttünk, szól hozzánk és vezet!

Dr. LŐRINCZY GÉZA

TEMPLOMUNK ŐSE

Csel 1, 12—14; 2, 1

Meg van írva az Apostolok Cselekedeteiben, hogy, miután az Olajfák-hegyén a tanítványok megdicsőülni látták a Mestert, visszatértek Jeruzsálembe, annak a háznak egyik szobájába, amelyben szállva voltak. És mindnyájan egy szívvel-lélekkel foglalatosak valának az imádkozásban és a könyörgésben, az asszonyokkal és Máriával, Jézusnak anyjával és az ő atyjafiaival együtt. Ez volt az ő mindenkori szállásuk, amikor Jeruzsálemben találkoztak. Nem írja a Biblia, de elképzelhető, mert az ember szeret mindig oda szállani, ahol már megszokta és ahol szívesen fogadják vendégül. S bár Jézus szavai szerint az Emberfiának nem volt saját háza, ahova fejét lehajtotta volna, — ennek a jeruzsálemi háznak a gazdája mindig szívesen látta őket.

Ide tért be Jézus, ha elfáradt tanításai közben s nem volt ideje kimenni Betániába Lázár, Mária és Márta házához. Ide jött Nikodemus, a titkos tanítvány, aki nem mert nyíltan Jézus mellé állani, — hogy éjjelenként hallgassa tanításait. Ide jött Mária Magdaléna megírni bűneit s kérve Jézust, üzze ki belőle a rosszat. Ide jött az utolsó vacsora alkalmával Jézus, hogy tanítványjaival együtt elkeltse a húsvéti báránnyt. Ide jött Péter, miután kisírta magát afeletti bánatában, hogy megtagadta a Mestert. Ide hozta János apostol fogadott anyját: Máriát, a kereszt alól. Tamás itt talált rá Jézusra, a többi tanítványok között, miután egymagában hiába kereste. Végül ide zárkóztak be áldozócsütrötök után tíz napig a tanítványok, Jézus anyjával és atyjafiaival együtt, amikor úgy érezték, hogy végkép elszakadtak Jézustól. Itt kellett tehát rájuk találon a szentlélek is az első pünköst alkalmával. Ebből a házból indultak ki a Jeruzsálem előtti térre, erőt és bátorságot, szóközi készséget nyerve az itt beléjük szállott szentlélektől. Az ehhez a házhoz való hűségnek lett egyik eredménye az első három-ezer lélek, amely felvette a keresztiséget s belőlük alakult meg az első keresztény gyülekezet.

Ez a ház az őse minden keresztény templomnak: a mienknek is. Ennek a kicsiny imateremnek, amelyben mostanig imádkoztatok... Nem a római hatalmas Szent-Péter-temploma, mely az apostol sírja felett épült; nem a londoni Szent Pál-katedrális, melyet ennek a versenytársául épített az angol hivatalos egyház. — Nem az agyonkőcsipkézett kölni-dóm, amelyben a szem elvész a cifra faragványok között s a lélek közben elfelejt imádkozni; még csak nem is a jeruzsálemi templom, amelyben Jézus gyermekkorában a papokkal vitakozott s amelyből ő, földi életének utolsó ünnepén kiűzte a kufárokat.